

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Kształtowanie kompetencji społecznych i relacji uczniów w edukacji włączającej [wykład], PG_00149994                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Pedagogika specjalna (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2028/2029                                                                                                                                                                              |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | jednolite magisterskie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Rok studiów                              | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                                                                                 |                       |       |
| Semestr studiów                          | 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 2.0                                                                                                                                                                                    |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | dr Karolina Tersa                    |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 20.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                    | 0.0                   | 20    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                        | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 20                                                        |                                      | 0.0                    |                                                                                                                                                                                        | 30.0                  | 50    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności umożliwiające zrozumienie procesów grupowych, zachodzących między uczniami w grupach korzystających z włączającej formy edukacji, planowanie efektywnych oddziaływań wychowawczych w tych grupach, nakierowanych na rozwój kompetencji społecznych oraz wzmacnianie pozytywnych relacji między tymi uczniami. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu | Effekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                             | Effekt z przedmiotu                                                                                          | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
|                               | [D.4.W.8] Zna i rozumie cechy środowiska kształcenia i wychowania                                                                                                                                                                                                             | wie, jakie cechy środowiska wychowawczego są istotne dla sukcesu inkluzji w zakresie relacji między uczniami | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                           |
|                               | [D.4.W.4] Zna i rozumie istotę programu wychowawczego szkoły                                                                                                                                                                                                                  | wie, czym jest program wychowawczy szkoły włączającej i rozumie, czym jest jego znaczenie                    | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                           |
|                               | [D.4.W.3] Zna i rozumie konteksty wychowania: kulturę i współczesne media                                                                                                                                                                                                     | rozumie wpływ współczesnych mediów na funkcjonowanie grup rówieśniczych                                      | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja |
|                               | [D.4.W.2] Zna i rozumie zasady współpracy środowisk wychowawczych w procesie wychowania                                                                                                                                                                                       | zna zasady współpracy w środowiskach wychowawczych, skupionych wokół szkoły inkluzyjnej i jej ucznia         | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                           |
|                               | [D.4.W.13] Zna i rozumie metodykę wykorzystywania konstruowanych programów wychowawczych, ich założenia teoretyczne oraz klasyfikacje programów kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji w grupach rówieśniczych                         | rozumie metodykę tworzenia programów wychowawczych w grupach zróżnicowanych                                  | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                           |
|                               | [D.4.W.1] Zna i rozumie pojęcia wychowania i rozwoju: funkcje wychowania, style wychowania, zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego; zagadnienie wychowania w kontekście manipulacji; problematykę podmiotowości w wychowaniu | zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące wychowania i rozwoju, w kontekście grup włączających              | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                           |
|                               | [D.4.U.9] Potrafi ocenić efektywność programów rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami                                                                                                                                       | ocenia efektywność dostępnych programów rozwijających kompetencje społeczne uczniów klas włączających        | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                                           |
|                               | [D.4.U.8] Potrafi tworzyć programy kształtujące kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i stosować te programy w grupach przedszkolnych i klasach włączających                                                                             | tworzy programy kształtujące kompetencje społeczno-emocjonalne uczniów w klasach zróżnicowanych              | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                                           |
|                               | [D.4.U.2] Potrafi diagnozować potrzeby, oczekiwania i zasoby podmiotów życia przedszkolnego i szkolnego                                                                                                                                                                       | potrafi diagnozować potrzeby i zasoby uczniów klas włączających                                              | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                                           |
|                               | [D.4.K.1] Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej                                                                      | jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za decyzje w zakresie pracy wychowawczej z grupą zróżnicowaną      | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                                           |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                      |                   |                         |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Treści przedmiotu                                             | Rozwój społeczny ucznia w różnych etapach jego rozwoju. Możliwe odmienności w rozwoju społecznym.                                                                                                                    |                   |                         |
|                                                               | Procesy grupowe w klasie szkolnej i ich przemiany. Szczegółowość procesów grupowych w grupach zróżnicowanych.                                                                                                        |                   |                         |
|                                                               | Klasa szkolna jako świat społeczny w soczewce. Świat społeczny jako miejsce funkcjonowania klasy szkolnej. Kształcenie włączające jako początek drogi do zintegrowanego społeczeństwa.                               |                   |                         |
|                                                               | Rola pedagoga specjalnego we wspieraniu rozwoju społecznego uczniów i wspierania pozytywnych procesów grupowych.                                                                                                     |                   |                         |
|                                                               | Metody wspierania kompetencji społecznych i metody kształtowania relacji w grupie. Uczeń odrzucony przyczyny, skutki, oddziaływanie.                                                                                 |                   |                         |
|                                                               | Społeczna pozycja uczniów ze SPE w zespołach włączających.                                                                                                                                                           |                   |                         |
|                                                               | Szczególne sytuacje wsparcia: grupa w kryzysie.                                                                                                                                                                      |                   |                         |
|                                                               | Szczególne sytuacje wsparcia: uczeń w kryzysie.                                                                                                                                                                      |                   |                         |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 | Zaliczenie przedmiotów: Psychospołeczne umiejętności pedagoga specjalnego, Psychologia społeczna, Psychologia rozwojowa oraz Szkoła dla wszystkich wychowanie w edukacji włączającej.                                |                   |                         |
|                                                               | Student wymienia i charakteryzuje poszczególne etapy rozwoju dziecka, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wymienia funkcje szkoły i wykazuje się zrozumieniem wagi pracy wychowawczej w grupach dzieci i młodzieży. |                   |                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                          | Próg zaliczeniowy | Składowa oceny końcowej |
|                                                               | egzamin pisemny                                                                                                                                                                                                      | 50.0%             | 99.0%                   |
|                                                               | obecność na zajęciach                                                                                                                                                                                                | 50.0%             | 1.0%                    |

|                       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zalecana lista lektur | Podstawowa lista lektur    | <p>Baraniewicz, D., (2009), Uwarunkowania akceptacji uczniów w klasie integracyjnej, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.</p> <p>Brosh, A., (2013), Kształtowanie kompetencji wśród młodzieży w procesie komunikacji wirtualnej, Katowice, Oficyna Wydawnicza Wacław Walasek.</p> <p>Dołęga, Z., (2010), Psychologiczne postawy i społeczny aspekt wychowania integrującego, Kraków, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne i Oficyna Wydawnicza AFM.</p> <p>Lipińska-Lokś, J., (2011), Zmiany stosunków między dziećmi pełnosprawnymi i dziećmi z niepełnosprawnością w klasach integracyjnych, Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego.</p> <p>Matthews, B., (2006), Engaging education. Developing emotional literacy, equity and co-education, Maidenhead New York, Open University Press.</p> <p>Rudek, I., (2007), Od niechęci do akceptacji. O wychowaniu dzieci do tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls.</p> <p>Sadowska, S., (2005), Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń, Wyd. Edukacyjne AKAPiT.</p> <p>Walter, G., (2006), Ja i mój świat. Gry i zabawy rozwijające kompetencje społeczne dzieci, Kielce, Jedność.</p> |
|                       | Uzupełniająca lista lektur | <p>Musialska, K., (2011), Odrzucenie społeczne w klasie szkolnej, Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls.</p> <p>Rogaska, A., (2009), Zdolności emocjonalne, kompetencje społeczne a postawa mieć i być u młodzieży, Warszawa, Promotor.</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p>Baczała, D., (2012), Niepełnosprawność intelektualna a kompetencje społeczne, Toruń, Wyd. Naukowe UMK.</p> <p>Grzybowski P., Idzikowski G., (2018), Inni, Obcy ale Swoi. O edukacji międzykulturowej i wspólnocie w szkole integracyjnej, Bydgoszcz, Wyd. UKW.</p> <p>Schulz von Thun, F., (2006), Sztuka rozmawiania. 4, w porozumieniu z sobą i innymi komunikacja i kompetencje społeczne, Kraków, Wyd. WAM.</p> <p>Zawisza-Masłyk, E., (2011), Kompetencje społeczne gimnazjalistów i ich wychowawcze implikacje, Kraków, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.</p> <p>Zamkowska A., Kultura szkoły włączającej uczniów z niepełnosprawnościami, <a href="http://dlibra.umcs.lublin.pl/dlibra/docmetadata?id=30119&amp;from=publication">http://dlibra.umcs.lublin.pl/dlibra/docmetadata?id=30119&amp;from=publication</a></p> <p>Ziółkowski P., (2014), Wybrane kompetencje społeczne. Skrypt dla studentów, Bydgoszcz, Wydawnictwo Uczelniane WSG.</p>                 |

|                                                                         |                 |  |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------|--|
|                                                                         | Adresy eZasobów |  |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania |                 |  |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy     |  |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.